# ഗരുഡപുരാണമ്/ആചാരകാണ്ഡഃ/അധ്യായഃ 73





..സൂത ഉവാച ..
വൈദൂര്യപുഷ്പരാഗാണാം കർകേതേ ഭീഷ്മകേ വദേ ..
പരീക്ഷാം ബ്രഹ്മണാ പ്രോക്താം വ്യാസേന കഥിതാം ദ്വിജാ .. 73.1 ..

കല്പാന്തകാലക്ഷുബിതാമ്ബുരാശേർനിർഹ്രാദകല്പാദ്ദിതിജസ്യ നാദാത് ..
വൈദൂര്യമുത്പന്നമനേകവർണം ശോഭാഭിരാമദ്യുതിവർണബീജമ് .. 73.2 ..

അവിദൂരേ വിദൂരസ്യ ഗിരേരുത്തുങ്ഗരോധസഃ ..
കാമഭൂതികസീമാനമനു തസ്യാകരോ ഭവേത് .. 73.3 ..

തസ്യ നാദസമുത്ഥത്വാദാകരഃ സുമഹാഗുണഃ ..
അഭൂദുത്തരീതോ ലോകേ ലോകത്രയവിഭൂഷണഃ .. 73.4 ..

തസ്യൈവ ദാനവപതേർനിനദാനുരൂപാഃ പ്രവൃട്പയോദവരദർശിത ചാരുരൂപാഃ ..
വൈദൂര്യരത്നമണയോ വിവിധാവഭാസസ്തസ്മാത്സ്ഫുലിങ്ഗനിവഹാ ഇവ സംബഭൂവുഃ .. 73.5 ..

പദ്മരാഗമുപാദായ മണിവർണാ ഹി യേ ക്ഷിതൗ ..
സർവാംസ്താന്വർണശോഭാഭിർവൈദൂര്യമനുഗച്ഛതി .. 73.6 ..

തേഷാം പ്രധാനം ശിഖികണ്ഠനീലം യദ്വാ ഭവേദ്വേണുദലപ്രകാശമ് ..
ചാഷാഗ്രപക്ഷപ്രതിമശ്രിയോ യേ ന തേ പ്രശസ്താ മണിശാസ്ത്രവിദ്ഭിഃ .. 73.7 ..

ഗുണവാന്വൈദൂര്യമണിര്യോജയതി സ്വാമിനം പരംഭാ (ഭോ) ഗ്യൈഃ ..
ദോഷൈര്യുക്തോ ദോഷൈസ്തസ്മാദ്യത്നാത്പരീക്ഷേത .. 73.8 ..

ഗിരികാചശിശുപാലൗ കാച സ്ഫടികാശ്ച ധൂമനിർഭിന്നാഃ ..
വൈദൂര്യമണേരേതേ വിജാതയഃ സന്നിഭാഃ സന്തി .. 73.9 ..

ലിഖ്യാഭാവാത്കാചം ലഘുഭാവാച്ഛൈസുപാലകം വിദ്യാത് ..

ഗിരികാചസദീപ്തിത്വാത്സ്ഫടികം വർണോജ്ജ്വലത്വേന .. 73.10 ..

യദിന്ദ്രനീലസ്യ മഹാഗുണസ്യ സുവർണസംഖ്യാകലിതസ്യ മൂല്യമ് ..
തദേവ വൈദൂർയ്യമണേഃ പ്രദിഷ്ടം പലദ്വയോന്മാപി തഗൗരവസ്യ .. 73.11 ..

ജാത്യസ്യ സർവ്വേഽപി മണേസ്തു യാദൃഗ്വിജാതയഃ സന്തി സമാനവർണാഃ ..
തഥാപി നാനാകരണാനുമേയഭേദപ്രകാരഃ പരമഃ പ്രദിഷ്ടഃ .. 73.12 ..

സുഖോപലക്ഷ്യശ്ച സദാ വിചാർയ്യോ ഹ്യയം പ്രഭേദോ വിദുഷാ നരേണ ..
സ്നേഹപ്രഭേദോ ലഘുതാ മൃദുത്വം വിജാതിലിങ്ഗം ഖലു സാർവജന്യമ് .. 73.13 ..

കുശലാകുശലൈഃ പ്രപൂർയ്യമാണാഃ പ്രതിബദ്ധാഃ പ്രതിസത്ക്രിയാപ്രയോഗൈഃ ..
ഗുണദോഷസമുദ്ഭവം ലഭന്തേ മണയോഽർഥോന്തരമൂല്യമേവ ഭിന്നാഃ .. 73.14 ..

ക്രമശഃ സമതീതവർത്തമാനാഃ പ്രതിബദ്ധാ മണിബന്ധകേന യത്നാത് ..
യദി നാമ ഭവന്തി ദോഷഹീനാ മണയഃ ഷഡ്ഗുണമാപ്നുവന്തി മൂല്യമ് .. 73.15 ..

ആകരാൻസമതീതാനാമുദധേസ്തീരസന്നിധൗ ..
മൂല്യമേതന്മണീനാം തു ന സർവത്ര മഹീതലേ .. 73.16 ..

സുവർണോ മനുനാ യസ്തു പ്രോക്തഃ ഷോഡശമാഷകഃ ..
തസ്യ സപ്തതിതമോ ഭാഗഃ സംജ്ഞാരൂപം കരിഷ്യതി .. 73.17 ..

ശാണശ്ചതുർമാഷമാനോ മാഷകഃ പംചകൃഷ്ണലഃ ..
പലസ്യ ദശമോ ഭാഗോ ധരണഃ പരികീർത്തിതഃ .. 73.18 ..

ഇത്ഥം മണിവിധിഃ പ്രോക്തോ രത്നാനാം മൂല്യനിശ്ചയേ .. 73.19 ..

ഇതി ശ്രീഗാരുഡേ മഹാപുരാണേ പൂർവഖണ്ഡേ പ്രഥമാംശാഖ്യേ ആചാരകാണ്ഡേ വൈദൂർയ്യപരീക്ഷണം നാമ ത്രിസപ്തതിതമോഽധ്യായഃ .. 73 ..

---